

A kötet leírása
BRENDA KÁLMÁN

Az egyes tanulmányok leírásai:

Dévid Nóbán (II.)
Hársfalvi Péter (X.)
Jungyi Károly (VI., VII., IX., XI.)
Mészárosy Károly (I.)
Molnár József (VIII.)
Kovács János (III.)
Kovács János (IV.)
Kovács Gyula (IX., X.)

HAJDÚNÁNÁS TÖRTÉNETE

A térség történelmi képe

Balogh László, Fehérvári Molnár Ernővel

HAJDÚNÁNÁS

78.2347.00-19-1 Alkalmazás, Debrecen 1973

TARTALOMJEGYZÉK

Tarr Sándor	
<i>Előszó</i>	9
Rácز István	
<i>A város történetének kutatásáról</i>	11

A FÖLD ÉS NÉPE

I. Módy György	
<i>A falutelepülés külső kerete a honfoglalás utáni első századokig</i>	21
II. Kováts Zoltán	
<i>A népesség</i>	32
a) Hajdúnánás népe a hajdútelepítés előtt és után	32
b) A XVII—XVIII. században Hajdúnánáson élő családok és eredeti lakóhelyük	38
c) A XVIII—XIX. század demográfiai viszonyai	54
d) Össznépesség — népességnövekedés és természetes szaporodás (XVII—XX. század)	72

A FEUDALIZMUS ÉS KAPITALIZMUS TÁRSADALMI RENDJÉBEN

A) *A gazdálkodás rendszere és a társadalom szerkezete*

III. Orosz István	
<i>Mezőgazdasági termelés és agrártársadalom</i>	89
a) A hajdúk letelepedésétől a ház utáni földek végleges kiosztásáig (1606—1784)	
1. Földtulajdon, földbirtoklás, földhasználat	89
2. A hagyományos állattartás	98
3. A szántóföldi termelés	107
4. A szőlő- és gyümölcsstermelés kezdetei	115
5. Az árutermelés és értékesítés fejlődése	118
6. Törzsökös hajdúk és beköltözők a város társadalmában	125
b) A polgárosodás útján	137
1. A határ és határhasználat átalakulása	137
2. A tagosítás és a tanyarendszer kialakulása	143
3. A földművelés térhódítása	149
4. Az állattenyésztés és a gazdálkodás egyéb ágai	159
5. Árutermelés, árak és bérek, életszínvonal	168
6. Az agrártársadalom régi és új ellentétei	178

c)	A stagnálás évtizedei (1914—1945)	192
1.	A mezőgazdasági termelés fejlődésének megrekedése	192
2.	Az agrárnépesség összetételének alakulása	204
IV.	Oláh József	
	<i>Ipar, kereskedelem</i>	209
a)	Céhes és kapitalista ipar	210
b)	Közlekedés, kereskedelem, hitelszervezet	229
c)	A munkásviszonyok	242
	<i>B) A városi és az országos politika átvesztőiben</i>	
V.	Rácz István	
	<i>Jobbági alávetettség — hajdúvárosi szabadság</i>	249
a)	Jobbágyisorban	249
b)	A hajdúszabadság birtokában	256
1.	A hajdúszabadság	256
2.	A városigazgatás	260
c)	Társadalmi gondok	278
VI.	Fehér András	
	<i>A tőkés rendszer érdekharca</i>	291
a)	Az önkényuralomtól a századfordulóig	291
b)	A századfordulótól az I. világháborúig	305
c)	Az 1918—1919-es forradalmak időszaka	314
d)	Az ellenforradalom korszaka	320
	<i>C) A városi művelődés</i>	
VII.	Bajkó Máttyás	
	<i>Egyházszervezet és iskolarendszer</i>	333
a)	A kibontakozás és a megerősödés kora	333
1.	Az egyházszervezet kibontakozása (1621—1823)	334
2.	A partikuláris iskolarendszer kialakulása (1621—1860)	335
b)	Az ellentmondásos fejlődés korszaka	340
1.	Gazdagodó egyházközség (1823—1945)	340
2.	Az iskolakultúra kiszélesítése (1861—1906)	344
3.	Küzdelem a főgimnáziumért és a város művelődésügyének fejlesztéséért (1906—1944)	350
VIII.	Dankó Imre	
	<i>Néphagyomány, népműveltség</i>	359
A SZOCIALISTA TERMELŐMUNKA ÉS KULTÚRA FELTÉTELEINEK MEGTEREMTÉSE		
IX.	Fehér András	
	<i>Küzdelem a néphatalom megszilárdításáért</i>	373
X.	Orosz István	
	<i>A földosztás</i>	391
XI.	Bajkó Máttyás	
	<i>Az iskolák kapuinak kitérása</i>	397
a)	A gimnázium	398
b)	Az általános iskola	401
c)	Az ipariskola	404
d)	Az ifjúsági mozgalom kezdetei	406
e)	Iskolánkívüli népművelés	407

A SZOCIALIZMUS ÉPÍTÉSÉNEK ÚTJÁN

XII. *Bakó Endre*

<i>A meggyorsult idő</i>	411
Bevezetés	411
a) A mezőgazdaság	412
1. A termelőszövetkezeti mozgalom fejlődése	412
2. Az Állami Gazdaság	419
b) Az ipar fejlődése	421
1. Szövetkezeti — tanácsi — állami ipar	421
2. A malomipar	423
3. A szalmaipar	424
c) Kereskedelem, vendéglátóipar	425
d) Munkaügy, foglalkoztatottság	426
e) Városfejlesztés, kommunális ellátás	428
f) Egészségügy	429
g) A fürdő	432
h) Művelődésügy	433
i) A művészeti élet	440
Befejezés	443
FÜGGELÉK	447
IRODALOM	467
RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	475
KÉPMELLÉKLETEK	477